

Pressi- ja teabeosakond

Euroopa Liidu Kohus
PRESSITEADE nr 124/12
Luxembourg, 4. oktoober 2012

Kohtuotsus (kohtuasi C-22/11)
Finnair Oyj vs. Timy Lassooy

Lennuettevõtja on kohustatud maksma hüvitist reisijatele, kes jäetakse lennureisist maha põhjusel, et lennuettevõtja korraldab oma lennud ümber lennujaamas kaks päeva varem toimunud streigi tõttu

Lennureisist mahajätmise korral hüvitise maksmise kohustus ei hõlma üksnes lennu ülemüümise juhtusid, vaid ka muid, eelkõige operatiivsete põhjustega seonduvaid olukordi

Määrus reisijatele hüvitise maksmise ja neile abi osutamise kohta¹ annab teatavad õigused lennureisijatele, kelle lähte- või sihtlennujaam asub mõnes liikmesriigis. Määruse kohaselt tähendab „lennureisist mahajätmine” seda, kui lennuettevõtja keeldub vastu reisija tahtmist tema lennukiga vedamisest, kuigi reisija on ilmunud lennule õigel ajal ja tal on kinnitatud broneering. Määrus näeb siiski ette juhud, kui vedaja selline keeldumine võib olla õigustatud. Muudel juhtudel on reisijal õigus kohe makstavale hüvitisele, pileti ostuhinna tagasimaksmisele või lõppsihtkohta jõudmiseks teekonna muutmisele ning õigus hoolitsusele kogu järgmise lennuni kuuluva ooteaja vältel.

Barcelona lennuvälja töötajate 28. juulil 2006 toimunud streigi tõttu oldi sunnitud tühistama lennuettevõtja Finnair regulaarlend Barcelonast Helsingisse väljumisega kell 11.40. Et selle lennu reisijate ooteaeg ei kujuneks ülemäära pikaks, otsustas Finnair järgnevad lennud ümber korraldada. Niisiis suunati kõnealuse lennu reisijad järgmisel päeval (29. juulil 2006) kell 11.40 Helsingisse väljunud lennule ja samal päeval kell 21.40 Helsingisse väljunud, selleks puhuks eraldi korraldatud lennule. Selle ümberkorraldamise tulemusel pidi osa reisijatest, kes olid ostnud pileti 29. juulil 2006 kell 11.40 väljuvale lennule, ootama 30. juulil 2006, et lennata Helsingisse kell 11.40 toimunud regulaarlennuga või selleks puhuks eraldi korraldatud, kell 21.40 väljunud lennuga. Samuti suunati mõned reisijad, kes olid ostnud pileti 30. juulil 2006 kell 11.40 väljuvale lennule ning kes olid nõuetekohaselt ilmunud lennule registreerimisele – nagu ka T. Lassooy –, Helsingisse samal päeval kell 21.40 väljunud erilennuga. Viimati mainitud reisijad ei saanud Finnairilt mingit hüvitist.

Kuna T. Lassooy leidis, et Finnair jättis ta lennureisist maha põhjendamatult, pöördus ta Soome kohtusse, et lennuettevõtjalt mõistetakse tema kasuks välja 400 euro suurune hüvitis, nii nagu näeb ette määrus üle 1500 kilomeetri pikkuste ühendusesiseste lendude puhul.

Selles olukorras otsustas selles vaidluses viimaseks kohtuinstantsiks olev Korkein oikeus (Soome kõrgeim kohus) pöörduda Euroopa Kohtu poole küsimusega, milline on mõiste „lennureisist mahajätmine“ ulatus ja kas lennuettevõtjal on õigus tugineda erakorralistele asjaoludele, et jätta reisija põhjendatult maha lennureisist, mis on erakorralistel asjaoludel tühistatud lennust hilisem, või vabaneda hüvitamiskohustusest reisijate ees, kes nõnda lennureisist maha jäeti.

Täna kuulutatavas otsuses on Euroopa Kohus seisukohal, et **mõiste „lennureisist mahajätmine” hõlmab lisaks ülemüümise juhtudele ka muid, eelkõige operatiivsete põhjustega seonduvaid olukordi.**

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. veebruari 2004. aasta määrus, millega kehtestatakse ühiseeskirjad reisijatele lennureisist mahajätmise korral ning lendude tühistamise või pikaajalise hilinemise eest antava hüvitise ja abi kohta ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 295/91 (ELT L 46, lk 1; ELT eriväljaanne 07/08, lk 10).

Selline tõlgendus tuleneb määruse sõnastusest ja peale selle ka määruse eesmärgist tagada lennureisijate kaitstuse kõrge tase. Nimelt võttis liidu seadusandja, eesmärgiga vähendada nende reisijate arvu, kes vastu nende tahtmist lennureisist maha jäetakse ja keda varem oli liiga palju, 2004. aastal vastu uue määruse, mis andis mõistele „lennureisist mahajätmine” laiema tähenduse, millega on hõlmatud kõik võimalikud olukorrad, kus lennuettevõtja võib reisija vedamisest keelduda. Seega tähendaks mõiste „lennureisist mahajätmine” ulatuse piiramine nii, et hõlmatud on vaid ülemüümise juhud, tegelikult oluliselt reisijate kaitse piiramist, jättes need reisijad ilma igasugusest kaitsest, kuigi nad on olukorras, milles – sarnaselt ülemüüdud lennuga – neid endid süüdistada ei saa. See oleks vastuolus seadusandja eesmärgiga.

Lisaks sellele kinnitab Euroopa Kohus, et **erakorralised asjaolud – nagu streik –, mis ajendavad lennuettevõtjat oma hilisemaid lende ümber korraldama, ei õigusta lennureisist mahajätmist ega vabasta seda ettevõtjat kohustusest maksta hüvitist reisijatele, kes jäetakse maha mõnest sellisest hilisemast lennureisist.**

Selles küsimuses näeb määrus esiteks ette need juhud, mil lennureisist mahajätmine on õigustatud eelkõige tervise, ohutuse või julgeoleku või mittetäielike reisidokumentidega seotud põhjustel. Euroopa Kohus on seisukohal, et käesoleva juhtumi sarnane lennureisist mahajätmine ei ole samastatav ühegi viidatud põhjusega, kuna lennureisist mahajätmise põhjuses ei saa reisijat ennast süüdistada.

Seevastu on kirjeldatud olukord võrreldav lennureisist mahajätmisega esmase ülemüümise korral, millise olukorra on lennuettevõtja põhjustanud majanduslikel kaalutlustel. Finnair andis T. Lassooy koha ära teiste reisijate vedamiseks, tehes ise valiku mitme veetava reisija vahel.

Kuigi selline kohtade ümberjaotamine toimus selleks, et streigi tõttu tühistatud varasemate lendude reisijate ooteaeg ei kujuneks ülemäära pikaks, ei saanud Finnair siiski tugineda teiste reisijate huvile saada veetud mõistliku aja jooksul, et olulisel määral laiendada neid olukordi, kus ta võib põhjendatult reisija lennureisist maha jätta. Sellise laiendamise vältimatuks tagajärjeks oleks hilisemate lendude reisijate igasugusest kaitsest ilmajätmine, mis on vastuolus määruse eesmärgiga.

Teiseks nähtub määrusest, et lennuettevõtjal ei ole hüvitise maksmise kohustust siis, kui lend tühistatakse „erakorraliste asjaolude” tõttu, st asjaolude tõttu, mida ei oleks saanud vältida ka siis, kui oleks võetud kõik vajalikud meetmed. Selline on olukord nende reisijate puhul, kes jäeti lennureisist maha streigi päeval. Liidu seadusandja ei olnud siiski kavas näha ette võimalust, et hüvitise maksmisest lennureisist vastu nende tahtmist maha jäetud reisijatele saab keelduda „erakorraliste asjaoludega” seotud põhjustel. Euroopa Kohus rõhutab nimelt, et erakorralised asjaolud saavad puudutada ainult konkreetset lennukit konkreetset päeval, millega aga ei ole tegemist siis, kui lennureisist mahajätmise tingib varasemat lendu mõjutanud erakorralistest asjaoludest hilisemate lendude ümberkorraldamine.

Euroopa Kohus tuletab siiski meelde, et selline järeldus ei mõjuta lennuettevõtjate õigust nõuda hüvitist mis tahes isikult, kes on põhjustanud lennureisist mahajätmise, ja sealhulgas kolmandatelt isikutelt. Selline hüvitamine võib kergendada lennuettevõtjatel seoses nende kohustustega lasuvat rahalist koormat või nad sellest koguni vabastada.

MEELDETULETUS: Eelotsusetaotlus võimaldab liikmesriikide kohtutel taotleda kohtuvaidluste lahendamisel Euroopa Kohtult liidu õiguse tõlgendamist või liidu õigusakti kehtivuse üle otsustamist. Euroopa Kohus ei lahenda siseriiklikku kohtuvaidlust. Kohtuasja lahendamine kooskõlas Euroopa Kohtu otsusega on siseriikliku kohtu ülesanne. Euroopa Kohtu otsus on ühtlasi siduv ka teistele siseriiklikele kohtutele, kes lahendavad sarnast probleemi.

Ajakirjandusele mõeldud mitteametlik dokument, mis ei ole Euroopa Kohtule siduv.

Otsuse [terviktekst](#) on CURIA veebileheküljel alates selle kuulutamise päevast.

Täiendavat teavet annab Gitte Stadler, ☎ (+352) 4303 3127

Kohtuotsuse kuulutamise pildid on kättesaadavad agentuuri [Europe by Satellite](#) kaudu (+32) 2 2964106